

Ните богатства се бе погрижил бащата на царството. Той знаеше по-добре от всички, колко лесно и от колко малко се задоволява плътта, как бързо досажда охолството и златото, а как мъчно се утолява глада на душата.

Всеки жител на неговото царство бе свободен да мисли, да вярва, да се покланя на това, което желае. Не напразно папата бе писал на крал Бела, че България гъмжи от еретици и схизматици. Нямаше гонен заради вяра, или заради наука, който да не намирал по-слон и закрила при Търновския венценосец.

От Тулуза, от Милано, от Испания и Алемания, от всички страни при него идеха мъдреци и мислители, наблюдатели и духовници, които диреха нови истини, чъртаеха нови пътища, подкрепяни и насочвани от мъдрата му мисъл. Богомилите разнасяха по целия свят мисълта за човешкото братство и правото за най-скромния човек да се радва на божии блага. Страната се покриваше с църкви и манастири, където учени духовници сеяха просвета между простия народ. Живописци изоставяха стари, сковаващи духа повели, и диреха нови закони в изкуството.

Евгений Богомил
Манастирски по сърце, *Асен* се явяваше само пред очите на *Асен* в знаците на царското величие. Ала когато останеше сам, той обличаше любимата си *постническа* туника, затваряше се в килията си, край отрупаните с книги лавици, които бе събрал около себе си.

Самодържец...

Само неговата ръка отправяше, насочваше, държеше всички възели на държавните грижи. Една мисъл и една воля спояваха в едно многобройните и разностранни служби, които крепяха живота на мощната империя. Защото севастии и войводи, епископи и кастрофилаки, всички се подчиняваха и служеха на една воля: волята на Йоан Асена.

И тя не желаше нищо друго, освен щастieto и величието на